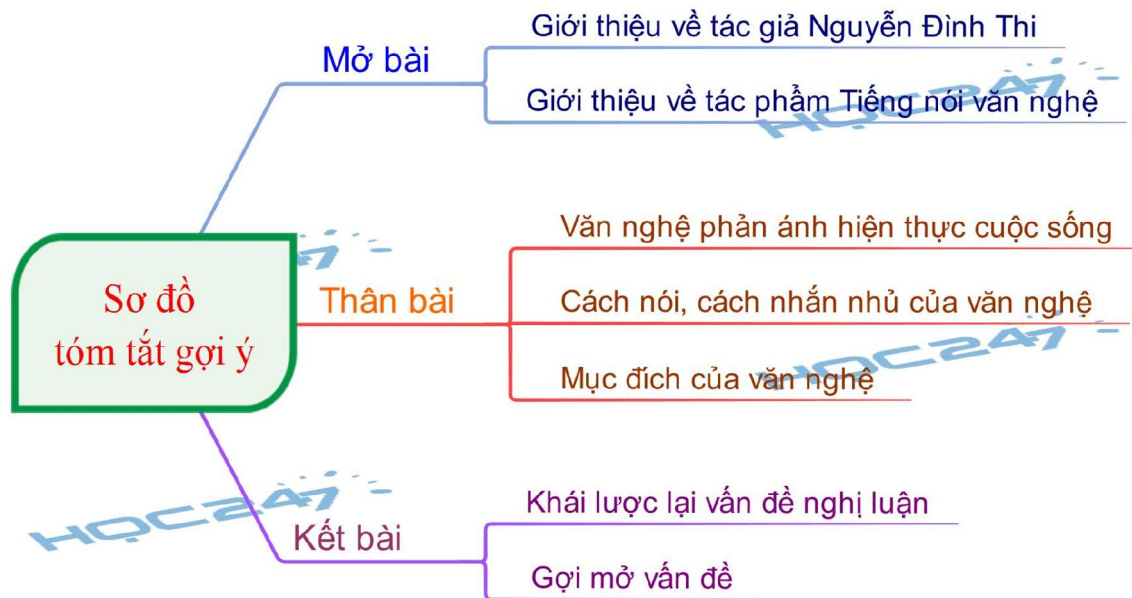

VĂN MẪU LỚP 9

BÌNH LUẬN VỀ BÀI TIẾNG NÓI CỦA VĂN NGHỆ CỦA NGUYỄN ĐÌNH THI

Bình luận về bài Tiếng nói của văn nghệ của Nguyễn Đình Thi mà Học247 giới thiệu dưới đây sẽ giúp các em thấy được sức mạnh của văn nghệ trong việc định hướng, cổ vũ tinh thần con người trong chiến tranh. Đồng thời, dàn bài chi tiết và bài văn mẫu này sẽ giúp các em định hướng được cách phân tích một tác phẩm văn học. Mời các em cùng tham khảo!

A. SƠ ĐỒ TÓM TẮT GỢI Ý

B. DÀN BÀI CHI TIẾT

1. Mở bài

- Giới thiệu về tác giả và tác phẩm:

+ Nguyễn Đình Thi sinh năm 1924 và mất năm 2003. Ông là nhà văn đồng thời cũng là một nhạc sĩ thời hiện đại. Do trưởng thành trong giai đoạn kháng chiến chống Pháp nên các tác phẩm của ông chịu ảnh hưởng nhiều bởi thời cuộc.

+ Tác phẩm “Tiếng nói của văn nghệ” được viết trong giai đoạn Nguyễn Đình Thi đang ở chiến khu Việt Bắc, bài viết nói lên sức mạnh của văn nghệ trong việc định hướng, cổ vũ tinh thần con người trong chiến tranh.

2. Thân bài

- Cần làm rõ ba luận điểm trong bài viết “Tiếng nói của văn nghệ” của Nguyễn Đình Thi như sau:

a. Văn nghệ cũng chính là phản ánh hiện thực cuộc sống. Người nghệ sĩ sáng tạo ra cái đẹp, và tìm mọi cách để độc giả làm cảm nhận được cái đẹp mà tác giả muốn người đọc cảm nhận

được.

- Tác giả nói rất rõ “mỗi tác phẩm văn nghệ soi vào bên trong chúng ta một ánh sáng riêng”. Nó mang tới cho độc giả những giá trị nhân văn cao đẹp khác nhau.

- Trong đó tác giả cũng chỉ rõ vai trò của người nghệ sĩ là đem tới cho độc giả một cách nhìn mới mẻ, cuộc sống tâm hồn hướng tới chân - thiện - mỹ. Việc sáng tạo ra cái hay, cái đẹp là thiên chức, nhiệm vụ của văn nghệ - nghệ sĩ.

b. Chức năng của văn nghệ là gì? Văn nghệ có vai trò vô cùng thiêng liêng. Những tác phẩm văn nghệ chính là tiếng nói tâm hồn, những tâm tư tình cảm của người nghệ sĩ.

- Văn nghệ là tiếng nói, khát khao tự do, khát khao hướng tới cái đẹp của con người.

- Vì sao văn nghệ không thể xa lìa cuộc sống? Văn nghệ muốn tồn tại, muốn có sức ảnh hưởng to lớn tới con người thì văn nghệ và tâm hồn con người trong cuộc sống phải hòa hợp.

- Văn nghệ phải phản ánh được đời sống tâm hồn của con người trong cuộc sống. Đúng như câu nói của nhà văn Nga Tôn-xtôi, đã nói “Nghệ thuật là tiếng nói của tình cảm”.

c. Tiếng nói của văn nghệ còn là tiếng nói của tư tưởng lý do? Làm nghệ thuật luôn luôn phải gắn liền với tư tưởng. Bởi tư tưởng của nghệ thuật là nảy sinh, lấy ý tưởng từ cuộc sống mà ra.

- Tư tưởng trong nghệ thuật nó được thể hiện một cách âm thầm, không ồn ào, náo nhiệt. Đọc một câu thơ hay, rung động lòng người ta cảm thấy trí óc mình mở mang được vấn đề.

- Văn nghệ là một cũng là một mặt trận và người nghệ sĩ cũng là chiến sĩ.

- Nghệ thuật, văn nghệ giúp giải phóng con người khỏi những đường lối tăm tối, hướng tâm hồn con người tới những điều cao đẹp, lương thiện, giúp xã hội ngày càng tốt đẹp hơn.

- Văn nghệ là thứ tuyên truyền bằng ngôn ngữ, những hình ảnh, cảm xúc, là những rung động từ tâm hồn.

- Văn nghệ mang tới cho con người những nguồn sống mới mẻ, định hướng cho con người những đường đi đúng đắn, vui vẻ.

3. Kết bài

- Bằng cách viết sâu sắc, lý lẽ chặt chẽ, lời văn sáng tỏ mang nhiều tâm huyết của tác giả. Bài viết “Tiếng nói văn nghệ” của tác giả Nguyễn Đình Thi, dù đã sau gần 70 năm thì những ý kiến của tác giả vẫn còn giống như một chân lý.

- Bài viết “Tiếng nói của văn nghệ” thể hiện quan điểm rõ ràng của tác giả trong việc phát triển con đường nghệ thuật của mình như thế nào, thể hiện thế giới quan của tác giả với cuộc đời.

C. BÀI VĂN MẪU

Đề bài: *Bình luận về bài Tiếng nói của văn nghệ của Nguyễn Đình Thi*

Gợi ý làm bài:

Trong cuộc sống của con người, cùng với sự hưởng thụ vật chất như ăn, uống, mặc, ở,... không thể thiếu sự hưởng thụ tinh thần: nghe ca nhạc, xem tranh tượng, đọc văn thơ,... Một khúc nhạc du dương, trầm bổng chúng ta được nghe, một bức tranh, một pho tượng đẹp chúng ta được nhìn ngắm, một câu chuyện, một bài thơ đặc sắc chúng ta được đọc - hiểu - suy ngẫm,... tất cả gọi là văn nghệ. Đó là những sản phẩm tinh thần cao quý mang lại cho chúng ta bao điều bổ ích. Vậy những điều bổ ích mà văn nghệ đem lại cho chúng ta là gì? Bài Tiếng nói của văn nghệ - một tác phẩm nghị luận sâu sắc, chặt chẽ và giàu hình ảnh của nhà văn Nguyễn Đình Thi - sẽ trả lời cho chúng ta câu hỏi ấy.

1. Mỗi tác phẩm văn nghệ là một lá thư, một lời nhắn nhủ. Để lí giải nội dung những lá thư, những lời nhắn nhủ của văn nghệ, tác giả Nguyễn Đình Thi đã trình bày một hệ thống luận điểm bằng các lí lẽ và dẫn chứng rành mạch, cụ thể:

a) Một câu thơ, đoạn thơ, số phận một nhân vật trong truyện hay tác phẩm văn học, một bài hát, một điệu múa, bức tranh,... đặc sắc sẽ đánh thức trong chúng ta những băng khuâng, suy nghĩ, khiến ta vương vấn những buồn vui về cuộc sống, về con người. Có người nói: văn học nghệ thuật luôn ám ảnh chúng ta để hướng chúng ta tới những điều tốt đẹp trong cuộc sống. Đó là lời nhắn gửi thứ nhất của văn nghệ. Trước khi nêu luận điểm ấy nhà văn phân tích ngắn gọn câu thơ của Nguyễn Du, nhân vật trong tiểu thuyết của Lép Tôn-xtôi.

b) Lời nhắn gửi thứ hai: tác phẩm nghệ thuật gọi cho ta những bài học luân lí, hay một triết lí về đời người, những lời khuyên xử thế,... Minh họa luận điểm này, Nguyễn Đình Thi dẫn hai câu Kiều đáng nhớ: Thiện căn ở tại lòng ta, Chữ tâm kia mới bằng ba chữ tài. Nhà văn bổ sung bằng những lí lẽ và dẫn chứng về tác phẩm của Nguyễn Du, của Tôn-xtôi rồi nhấn mạnh: mỗi tác phẩm lớn “rọi vào bên trong chúng ta một ánh sáng riêng...”. Những nghệ sĩ lớn “dem tới được cho thời đại họ một cách sống của tâm hồn”. Lời gửi của văn nghệ kì diệu biết bao!

c) Không chỉ như vậy, văn nghệ còn buộc chặt chúng ta với cuộc đời. Văn nghệ giúp cho ta được sống vui vẻ, lạc quan, tin yêu và hi vọng. Tương tự cách lập luận ở hai luận điểm trên, nhà văn kể những câu chuyện cụ thể, cảm động về các chiến sĩ cách mạng tiền bối bị cầm tù, cận kề cái chết vẫn “kể Kiều”, đọc cho nhau nghe Truyện Kiều, những người nông dân quanh năm vất vả vẫn ham thích hát dân ca, xem tuồng, chèo,... Từ dẫn chứng cụ thể, người viết sơ kết bằng hai câu văn thật sâu sắc: “Văn nghệ đã làm cho tâm hồn họ thực được sống. Lời gửi của văn nghệ là sự sống”. Như vậy, với các luận điểm trên, nhà văn Nguyễn Đình Thi giúp chúng ta hiểu rõ sức mạnh, khả năng kì diệu của văn học nghệ thuật đối với cuộc sống con người. Các nhà lí luận gọi đó là chức năng, tác dụng của văn nghệ. Nguyễn Đình Thi không dùng từ ngữ mang tính khái quát ấy mà nói giản dị bằng những từ ngữ gợi cảm, dễ hiểu, “...một lời nhắn nhủ...lời gửi của văn nghệ”, kết hợp những động từ nhấn mạnh: “chúng ta nghe thấy...tác phẩm rọi một ánh sáng... câu Kiều, tiếng hát buộc chặt lấy cuộc đời...truyền lại, gieo vào...”. Cùng sự lựa chọn ngôn từ chính xác, gợi cảm, nhà văn sử dụng cách lập luận quy nạp khiến cho những luận điểm vốn là những khái niệm khó, trở nên dễ hiểu, đầy sức

thuyết phục.

2. Cách nói, cách nhấn nhủ của văn nghệ

Đọc đoạn văn từ câu “Có lẽ văn nghệ...” đến câu “... khiến chúng ta tự phải bước lên đường ấy”, chúng ta có thể hiểu cách nói, cách nhấn gữ của văn nghệ trong ba ý chính sau. Thứ nhất: Nghệ thuật là tiếng nói của tình cảm. Những câu thơ đẹp, những hình tượng nhân vật sống động, lời ca tiếng hát hay,... lay động con tim chúng ta, khiến ta xúc động, trào dâng niềm vui, lòng thương xót, mến yêu, niềm hi vọng,... trong cuộc sống. Thứ hai: Tác phẩm khơi dậy trong trí óc tư những vấn đề suy nghĩ. Điều đó nghĩa là cùng với tình cảm, con đường đi tới của nghệ thuật là trí tuệ, là tư tưởng. Nhưng “cái tư tưởng trong nghệ thuật là một tư tưởng nấu mình, yên lặng”. Nó không nêu những nội dung tư tưởng, không giáo huấn trực tiếp, khô khan, áp đặt, nó “nấu mình, yên lặng” để bằng sự khơi gợi của tình cảm, sự lay động từ con tim, truyền những dư ba, những nguồn sóng ngầm lên trí óc, đánh thức suy nghĩ, lắng sâu trong tư tưởng con người. Con đường đi và hướng đi của nghệ thuật thật tinh tế như thế đấy. Thứ ba: Cách nói, đường đi của nghệ thuật tinh tế và kì diệu hơn nữa là nghệ thuật đốt lửa trong lòng chúng ta. Đi từ tình cảm đến tư tưởng, từ cách lay động con tim đến sự thức tỉnh trí óc,... mỗi tác phẩm nghệ thuật thực đã tác động đến những nơi tinh nhạy, linh thiêng nhất trong sự sống của con người. Ba cách nói, ba phương thức tác động của văn học nghệ thuật đối với con người kì diệu và màu nhiệm xiết bao.

Trình bày những luận điểm ấy, Nguyễn Đình Thi ít dùng những dẫn chứng cụ thể như ở phần trên mà chủ yếu giảng giải, phân tích bằng lí lẽ. Song lí lẽ của ông không trừu tượng, khô khan vì ngôn từ trong đoạn văn rất uyển chuyển, cụ thể, sinh động. Đồng thời nhà văn dùng nhiều phép so sánh, ẩn dụ bằng những hình ảnh gần gũi, chẳng hạn “chỗ đứng của văn nghệ chính là chỗ giao nhau của tâm hồn con người với cuộc sống”... “tư tưởng trong nghệ thuật là một tư tưởng nấu mình, yên lặng... trở về cho ta đường đi... đốt lửa trong lòng chúng ta...”. Viết văn nghị luận như thế thật tài hoa, đáng học tập.

3. Mục đích của văn nghệ

Đến phần kết thúc của văn bản (từ câu “Bắt rễ ở cuộc đời”... đến hết), tác giả tiếp tục dùng lí lẽ và những từ ngữ sinh động để khái quát cội nguồn và thiên chức vẻ vang, khả năng kì diệu của văn học nghệ thuật đối với con người, đối với cuộc sống. Nguyên lí cơ bản: Văn học nghệ thuật bắt nguồn từ cuộc sống, để rồi trở lại phục vụ cuộc sống được nhà văn nhấn mạnh bằng những luận điểm đầy ấn tượng như “văn nghệ lại tạo được sự sống cho tâm hồn người... Nghệ thuật giải phóng được cho con người khỏi những biên giới của chính mình, nghệ thuật xây dựng con người,... làm cho con người tự xây dựng được”.

Tóm lại, đọc văn bản Tiếng nói của văn nghệ chúng ta nghe được, hiểu được những lời nhấn gữ kì diệu của văn học nghệ thuật đối với cuộc sống con người. Văn nghệ là mối dây đồng cảm giữa nghệ sĩ với bạn đọc qua những rung động mãnh liệt, sâu xa của trái tim. Văn nghệ giúp cho chúng ta được sống phong phú hơn, để tự hoàn thiện nhân cách, để biết sống trong sạch, cao thượng theo tiêu chuẩn của chân, thiện, mỹ (sự thật, điều tốt và cái đẹp). Đồng thời qua áng văn này, chúng ta học tập được ở nhà văn Nguyễn Đình Thi thao tác phân tích bằng

lí lẽ, kết hợp nhiều dẫn chứng sinh động, những lập luận chặt chẽ, giàu hình ảnh và cảm xúc, đạt tới chuẩn mực của một văn bản nghị luận sâu sắc có tính thuyết phục cao. Nói cách khác, nội dung và những giá trị nghệ thuật đặc sắc ấy của bài viết đã nhắn gửi cho chúng ta bao điều kì diệu, đốt nóng trong chúng ta tình yêu văn chương nghệ thuật, khích lệ thêm cho chúng ta niềm hứng khởi và quyết tâm học tập, thực hành văn chương, nghệ thuật ở trường lớp, trong gia đình cũng như ngoài cuộc sống. Cám ơn nhà văn Nguyễn Đình Thi đã cho chúng ta thưởng thức một món ăn tinh thần cao quý và bổ ích.

www.hoc247.net

Website **HOC247** cung cấp một môi trường **học trực tuyến** sinh động, nhiều **tiện ích thông minh**, nội dung bài giảng được biên soạn công phu và giảng dạy bởi những **giáo viên nhiều năm kinh nghiệm, giỏi về kiến thức chuyên môn lẫn kỹ năng sư phạm** đến từ các trường Đại học và các trường chuyên danh tiếng.

I. Luyện Thi Online

Học mọi lúc, mọi nơi, mọi thiết bị – Tiết kiệm 90%

- **Luyện thi ĐH, THPT QG:** Đội ngũ **GV Giỏi, Kinh nghiệm** từ các Trường ĐH và THPT danh tiếng xây dựng các khóa **luyện thi THPTQG** các môn: Toán, Ngữ Văn, Tiếng Anh, Vật Lý, Hóa Học và Sinh Học.
- **Luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán:** Ôn thi **HSG lớp 9** và **luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán** các trường *PTNK, Chuyên HCM (LHP-TĐN-NTH-GĐ), Chuyên Phan Bội Châu Nghệ An* và các trường Chuyên khác cùng *TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Trịnh Thanh Đèo và Thầy Nguyễn Đức Tấn*.

II. Khoá Học Nâng Cao và HSG

Học Toán Online cùng Chuyên Gia

- **Toán Nâng Cao THCS:** Cung cấp chương trình Toán Nâng Cao, Toán Chuyên dành cho các em HS THCS lớp 6, 7, 8, 9 yêu thích môn Toán phát triển tư duy, nâng cao thành tích học tập ở trường và đạt điểm tốt ở các kỳ thi HSG.
- **Bồi dưỡng HSG Toán:** Bồi dưỡng 5 phân môn **Đại Số, Số Học, Giải Tích, Hình Học** và **Tổ Hợp** dành cho học sinh các khối lớp 10, 11, 12. Đội ngũ Giảng Viên giàu kinh nghiệm: *TS. Lê Bá Khánh Trình, TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Lưu Bá Thắng, Thầy Lê Phúc Lữ, Thầy Võ Quốc Bá Cẩn* cùng đội HLV đạt thành tích cao HSG Quốc Gia.

III. Kênh học tập miễn phí

*HOC247 NET cộng đồng học tập miễn phí
HOC247 TV kênh Video bài giảng miễn phí*

- **HOC247 NET:** Website học miễn phí các bài học theo **chương trình SGK** từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn học với nội dung bài giảng chi tiết, sửa bài tập SGK, luyện tập trắc nghiệm miễn phí, kho tư liệu tham khảo phong phú và cộng đồng hỏi đáp sôi động nhất.
- **HOC247 TV:** Kênh **Youtube** cung cấp các Video bài giảng, chuyên đề, ôn tập, sửa bài tập, sửa đề thi miễn phí từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn Toán- Lý - Hoá, Sinh- Sử - Địa, Ngữ Văn, Tin Học và Tiếng Anh.